

**Збірник тез
VII Міжнародна
Науково-практична
конференція
«Сучасні проблеми
біології, екології та
хімії»**

**25-27 квітня 2024 року
Україна, м. Запоріжжя**

**Запоріжжя
2024**

**Book of Abstracts
VII International
Science-and-Practice
Conference
"Modern Problems of
Biology, Ecology, and
Chemistry"**

**April 25-27, 2024
Zaporizhzhia, Ukraine**

**Zaporizhzhia
2024**

Міністерство освіти і науки України (Ukraine)
Запорізький національний університет (Ukraine)
Громадська організація «Національна академія наук вищої освіти
України» (Ukraine)
Чорноморський національний університет імені Петра Могили (Ukraine)
Instytut Biologii i Ochrony Środowiska, Akademia Pomorska w Słupsku (Poland)
Université du Maine - Faculté des Sciences et techniques (France)
National University of Science and Technology POLITEHNICA Bucharest, Pitești
University Centre (Romania)
Durham University (Great Britain)
Heinrich Heine University Düsseldorf (Germany)
Instytut Botaniki im. Władysława Szafera Polskiej Akademii Nauk (Poland)
Rzeszow University of Technology (Poland)

VII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ БІОЛОГІЇ, ЕКОЛОГІЇ ТА ХІМІЇ»

25-27 КВІТНЯ 2024 РОКУ

Україна, м. Запоріжжя

ЗБІРНИК ТЕЗ КОНФЕРЕНЦІЇ

ЗАПОРІЖЖЯ

2024

УДК:57(063)

ББК: ЕОЛО

Сучасні проблеми біології, екології та хімії: Збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції. – Запоріжжя: Поліграфічний центр «СоруАрт», 2024 – 318 с.

У збірнику представлено матеріали VII Міжнародної конференції «Сучасні проблеми біології, екології та хімії» (Запоріжжя, 25-27 квітня 2024 року). Матеріали відображають сучасний стан та напрями досліджень, які охоплюють широкий спектр питань різних галузей від теоретичних розробок до конкретних досліджень.

Видання буде корисним біологам, екологам, хімікам, викладачам, аспірантам, вчителям, студентам, та всім, хто цікавиться проблемами медико – біологічнонапрямую, біології, хімії, екології, лісового та садово – паркового господарства.

Редакційна колегія:

Бойка О. А. – доцент кафедри генетики та рослинних ресурсів ЗНУ, кандидат біологічних наук, доцент

Бражко О. А. – завідувач кафедри хімії ЗНУ, доктор біологічних наук, професор

Домніч А. В. – заступник декана з міжнародної діяльності, кандидат біологічних наук, доцент кафедри загальної та прикладної екології і зоології ЗНУ

Домніч В. І. – завідувач кафедри біології лісу, мисливствознавства та іхтіології ЗНУ, доктор біологічних наук, професор

Копійка В. В. – заступник декана з наукової роботи біологічного факультету, кандидат біологічних наук, доцент кафедри фізіології, імунології і біохімії з курсом цивільного захисту та медицини ЗНУ

Корнет М.М. – доцент кафедри хімії ЗНУ, кандидат біологічних наук, доцент; дослідник університету Генріха Гейне (м. Дюссельдорф, Німеччина)

Куц О. Г. – завідувач кафедри фізіології, імунології і біохімії з курсом цивільного захисту та медицини ЗНУ, доктор біологічних наук, професор

Лях В. О. – професор кафедри генетики та рослинних ресурсів ЗНУ, доктор біологічних наук, професор

Омельянчик Л. О. - декан біологічного факультету ЗНУ, д. фарм. наук, професор

Пайдаркіна А. П. – аспірант кафедри фізіології, імунології і біохімії з курсом цивільного захисту та медицини ЗНУ

Полякова І. О. – завідувач кафедри генетики та рослинних ресурсів ЗНУ, доктор сільськогосподарських наук, професор

Рильський О. Ф. – завідувач кафедри загальної та прикладної екології і зоології ЗНУ, доктор біологічних наук, професор

Всі матеріали друкуються в авторській редакції. Автори публікацій несуть відповідальність за достовірність фактичних даних, відповідність нормам академічної доброчесності та мовно-стилістичний рівень написання матеріалів.

© Колектив авторів, 2024

© Запорізький національний університет, 2024

потрібно залучати набутий досвід школярів у своєчасній активізації сенсорних аналізаторів, що забезпечує гостроту зору, слуху, сприйняття кольорів, диференціацію запахів тощо.

Біологічна екскурсія складається з підготовчого, змістового і підсумкового етапів. Методична підготовка до проведення кожного з них визначає ефективність проведення екскурсії в цілому. Саме тому, метою нашої курсової роботи є вивчення методичних аспектів організації та проведення біологічних екскурсій.

Аналіз інформаційних джерел показав наявність недоліків у методиці проведення екскурсій, що потребують вдосконалення. Серед яких слід назвати наступні:

- надлишкова ініціативність деяких учителів, яка обмежує самостійність учнів;
- примусове, а не вмотивоване виконання учнями завдання вчителя;
- наявність переважно односторонньої комунікації: від педагога чи екскурсовода до учнів, з недостатнім зворотнім зв'язком;
- нижча, за необхідну пізнавальна активність здобувачів середньої освіти, із низьким рівнем відповідальності за самостійну роботу;
- спрямованість зусиль учителя переважно на контроль за діями і пересуванням учнів.

Шкільні біологічні екскурсії не лише навчають, а й виховують і розвивають здобувачів освіти. Вони розширюють їх кругозір, формують науковий світогляд, сприяють патріотичному, етичному та естетичному вихованню, стимулюють уважність, розвивають практичні навички тощо. У ході екскурсій діти отримують знання про культурні рослини і бур'яни, свійські тварини, ознайомлюються з агротехнічними прийомами, дізнаються про сільськогосподарські професії, це дозволяє поєднати теоретичні знання з практичним досвідом і реальним життям.

Екскурсія як організаційна форма навчання біології потребує регулярного систематичного застосування в поєднанні з уроком. Одиначне їх проведення втрачає значний методичний потенціал і призводить до розхолодження учнів.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ БІОЛОГІЇ ТА ОСНОВ ЗДОРОВ'Я
В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ
TEACHING AND METHODOLOGICAL SUPPORT FOR THE METHODOICAL
TRAINING OF FUTURE BIOLOGY AND HEALTH BASICS TEACHERS
IN MIXED LEARNING CONDITIONS**

Цуруль О. А.

Tsurul O. A.

Український державний університет імені Михайла Драгоманова, Київ, Україна

olgatsurul@ukr.net

Визначальною особливістю сучасної методичної підготовки майбутніх вчителів біології та основ здоров'я у ЗВО є її здійснення в умовах змішаного навчання. Поєднання різних форм організації освітнього процесу у ЗЗСО та перехідний етап упровадження модельних навчальних програм НУШ [3] і завершення навчання за Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти [1] – реалії шкільної практики, які висувають нові вимоги

до якості методичної підготовки майбутніх вчителів біології та основ здоров'я. Важлива умова її досягнення – розробка навчально-методичного забезпечення змішаної форми організації методичної підготовки майбутніх учителів біології та основ здоров'я.

У межах реалізації авторського підходу до організації методичної підготовки майбутніх учителів біології та основ здоров'я в УДУ імені Михайла Драгоманова було розроблено та впроваджено складову навчально-методичного забезпечення обов'язкової освітньої компоненти спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: «Методика навчання біології та здоров'я людини: методичні рекомендації для організації змішаного навчання» [Цуруль О. А., 2023].

Методичні рекомендації орієнтовані на інформаційний супровід методичної підготовки майбутнього учителя біології та основ здоров'я в умовах змішаної форми навчання, передбачають поєднання різних видів індивідуальної та самостійної роботи здобувачів.

Означені види робіт охоплюють чотири змістові модулі освітньої компоненти:

Модуль 1. Предмет методики навчання біології та здоров'я людини. Закономірності засвоєння змісту навчальних предметів «Біологія» та «Основи здоров'я».

Модуль 2. Засоби, методи та технології навчання біології та основ здоров'я.

Модуль 3. Форми організації навчання біології та основ здоров'я.

Модуль 4. Моніторинг якості шкільної біологічної та валеологічної освіти.

Методичні рекомендації містять такі розділи:

- навчальний контент та вимоги до його засвоєння;
- тематичний план освітньої компоненти;
- організація самостійної та індивідуальної роботи здобувачів у межах лекційного курсу;
- організація самостійної та індивідуальної роботи здобувачів у межах лабораторних занять;
- інформаційні джерела (216 найменувань).

Подальші дослідження проблеми вбачаємо у розробці інших складових навчально-методичного забезпечення сучасної системи методичної підготовки майбутніх вчителів біології та основ здоров'я.

Література

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF> (дата звернення: 30.03.2024).

2. Методика навчання біології та здоров'я людини: методичні рекомендації для організації змішаного навчання / О.А. Цуруль. Київ : УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. 75 с.

3. Модельні навчальні програми для 5-9 класів нової української школи. Біологія 7-9 кл. URL: <http://surl.li/aacbo> (дата звернення: 30.03.2024).

Слишко А. М., Бойка О. А. РІЗНОМАНІТТЯ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ТА ЙОГО СПРЯМУВАННЯ (Slyshko A. M., Boika O. A. VARIETY OF TEST CONTROL IN THE EDUCATIONAL PROCESS AND ITS DIRECTION)	296
Тринчук А. С., Перетятко В. В. ЕКСКУРСІЯ ЯК ОРГАНІЗАЦІЙНА ФОРМА НАВЧАННЯ БІОЛОГІЇ (Trynchuk A. S., Peretiatko V. V. EXCURSION AS AN ORGANIZATIONAL FORM OF BIOLOGY LEARNING)	298
Цуруль О. А. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ БІОЛОГІЇ ТА ОСНОВ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ (Tsurul O. A. TEACHING AND METHODOLOGICAL SUPPORT FOR THE METHODOICAL TRAINING OF FUTURE BIOLOGY AND HEALTH BASICS TEACHERS IN MIXED LEARNING CONDITIONS)	299

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ БІОЛОГІЇ, ЕКОЛОГІЇ ТА ХІМІЇ»

Збірник матеріалів VII Міжнародної науково – практичної конференції

Відповідальні за випуск:

заступник декана біологічного факультету з наукової роботи *Копійка В.В.*
доцент кафедри генетики та рослинних ресурсів, к. б. н., доц. *Бойка О. А.*

Друкується в авторській редакції

Технічні редактори *Копійка В.В., Бойка О. А.*